

Ukázka některých zápočtových-písemkových příkladů

Součástí řešení je kromě výpočtů s výsledkem také čitelný obrázek s označením, popřípadě vysvětlení úvahy, které bylo užito při řešení.

Ceněno je i správné naznačení postupu, který nebyl doveden do konce!

1 Mechanika

- Uvažujme šikmý vrhu rychlostí $\vec{v}_0$ v odporovém prostředí s odporovou silou závisující na velikosti (a samozřejmě i směru) rychlosti. V nějakém zvoleném bodě (mimo okamžiku vrhu a dopadu) schematicky zakreslete vektor rychlosti, všechny síly (působící na vržené těleso) a jejich výslednici.
- Spočtete velikost rychlosti v čase $t = 0$ pro $\vec{x}(t) = \left(at^5 + bt^2 + \tan(ct), \cos(t), e + f \frac{1}{t+1} \right)$
- Těleso hmotnosti m se pohybuje pod působením konstantní síly $\vec{F}$. V čase $t = 0$ mělo rychlost $\vec{v}_0$. Určete práci, kterou vykoná působící síla v časovém intervalu $t \in [0, t]$.

Dalšími typovými příklady jsou například pohyb po nakloněné rovině, zákony zachování (a práce síly), spočítat pohybové charakteristiky tělesa (moment hybnosti apod., viz. příklad 2)...

2 Kmity, vlny, hydro-dynamika, statika

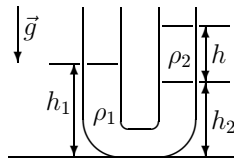
- Těleso hmotnosti m kmitá na pružině tuhosti k . Časová závislost výchylky z rovnovážné polohy, $x(t)$, splňuje následující počáteční podmínky

$$x(0) = x_0, v(0) = \left. \frac{dx}{dt} \right|_0 = v_0. \quad (1)$$

Určete amplitudu kmitání pomocí zadaných veličin aplikací počátečních podmínek na obecný tvar $x(t)$ (jenž lze získat řešením pohybové rovnice; 2.NZ nemusíte řešit!).

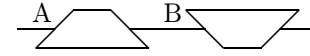
- Na obrázku 1 sledujeme rovnovážný stav dvou nemísivých kapalin, hustot ρ_1 a ρ_2 , v U-trubicí. Z podmínek rovnováhy určete poměr hustot znáte-li veličiny h , h_1 a h_2 .

Obrázek 1: Rovnováha v U-trubicí

- Na obrázku 2 vidíme dvě plná tělesa (bez dutin) stejného tvaru i objemu plavat v kapalině. Rozhodněte, které z nich má větší hmotnost, jsou-li obě ponořena do stejné hloubky.
- Závislost výchylky $\vec{u}$ rovinného monochromatického vlnění je dána v rovnici 2. Čas t je dosazován v sekundách, poloha x v metrech. Určete

Obrázek 2: Plavající tělesa

- (a) kam se vlna pohybuje, (b) vlnovou délku λ , (c) (kruhovou) frekvenci ω

tak, že vyjdete z okomentovaného obecného tvaru tohoto typu vlnění.

$$\vec{u}(t, \vec{x}) = \vec{A} \cos(1.8\pi t[\text{s}] + 6\pi x[\text{m}] + 365.25). \quad (2)$$

3 Elektřina a magnetismus

- Určete směr elektrické intenzity v bodě B v případech na obrázku 3, kdy na každé polovině (nad a pod vodorovnou osou x) uvažovaných objektů je náboj (spojitě a) rovnoměrně rozložen. Postupujte následovně: zakreslete vektor intenzity elektrického pole od každé z polovin objektů a poté jejich součet. Uvažujte $Q \geq 0$.

- (a) Úsečka: $+Q$ a $+Q$. (b) Úsečka: $+Q$ a $-Q$.

- Obvodem na obrázku 3 se zdrojem o velikosti napětí $\mathcal{E} = 5\text{V}$ protéká proud velikosti $I = 0.25\text{A}$. Určete vnitřní odpor zdroje R_i , je-li $R = 19\Omega$.
- Do obvodu lze zapojit dva odpory $R_A = AR_0$ a $R_B = BR_0$. Jaké z uspořádání (sériové či paralelní) zvolíte, aby byl odpor nejmenší.
- Náboj q , hmotnosti m , ve vakuu volně padá na náboj $Q > 0$, M , pevně držený v počátku souřadnic, z nekonečné vzdálenosti. Ve vzdálenosti d má rychlost velikosti v . Určete náboj (znaménko i velikost) q je-li gravitační interakce zanedbatelná ve srovnání se vzájemným působením elektrických nábojů.

Obrázek 3: Elektrická intenzita $\vec{E}$ a Odpor

